

Rakennustietosäätiö

28.8.2019

lausunnot@rakennustieto.fi

Suomen Arkkitehtiliiton lausunto ohje-ehdotuksesta Rakennuksen digitaalinen turvallisuus. Tilaajan ohje. RTS 19:40

Viite: Lausuntopyyntö 5.7.2019

Rakennustietosäätiö RTS sr on pyytänyt lausuntoa **rakennuksen** digitaalista turvallisuutta käsittelevästä ohje-ehdotuksesta. Ohjekortissa esitetään talotekniikan tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyviä tekijöitä, jotka tilaajan on huomioitava rakennuksen elinkaaren aikana. Siinä esitetään myös keinoja talotekniikan tieto- ja kyberturvallisuuden hallintaan. Suomen Arkkitehtiliitto on perehtynyt ohje-ehdotukseen ja toteaa, että ohje-ehdotus on sisällöltään osittain liian suppea ja toisaalta liian laaja.

Tietosuoja on tärkeä mutta monimutkainen asia, jonka esittäminen kokonaisuudessaan on vaikeaa. Siksi sen osuus ohjeessa kasvaa kohtuuttoman laajaksi. Asian käsittelyyn riittäisi ensimmäinen kappale, jossa kerrotaan kuinka talotekniikan tieto- ja kyberturvallisuusriskit liittyvät tietosuojalainsäädännön vaatimuksiin henkilötietorekisteristä. Keskeistä on todeta, että kiinteistöstä kerättävä tieto kannattaa pitää mahdollisimman pitkään erillään henkilötiedoista. Pelkkä nimiluettelo ei ole vielä henkilötietorekisteri, mutta heti kun henkilön nimeen yhdistyy muuta tietoa, siitä tulee sellainen. Ohje-ehdotuksen ensimmäisessä tietosuoja käsittelevässä luvussa on riittävästi perustietoa aiheesta. Tärkeintä on esittää lyhyesti ja selkeästi, mistä tietosuojan kannalta rakennuksen tilaaja vastaa ja mistä ei. Liika tieto ei selkeytä tätä asiaa. Lukujen 6.2 - 6.4 osalta riittäisi maininta, mistä tietoa on saatavissa lisää. Ohje-ehdotuksen keskiössä on otsikon mukaan rakennuksen turvallisuus. Tietosuojavaatimuksesta tulee vaatimus henkilötietojen käsittelystä, josta on vastuussa henkilötietojen kerääjä ja käsittelijä. Rakennushankkeeseen ryhtyvän/ tilaajan tulee olla tietoinen tietosuoja-asetuksesta ja siitä, millaista tietoa talotekniikan kautta kiinteistöstä/rakennuksesta kerätään ja ettei sitä saa liittää suoraan henkilöihin, jolloin siitä muodostuu henkilörekisteri. Vastuuta kantaa myös talotekniikkaa varten sovellettu tuottava yritys, jonka on osattava ratkaista, kuinka kiinteistönpidossa tarpeellista tietoa kerätään ilman linkkiä henkilötietoihin.

Rakennuksen suunnitteluvaiheen tieto- ja kyberturvallisuuskysymyksiä on käsitelty ohjelunonoksessa varsin suppeasti. Vaikka luonnostekstin alussa todetaan, että ohjekorttisarjaan sisältyvät vastaavat ohjeet myös suunnittelijoille ja kiinteistönpidosta vastaaville tahoille, toivoisimme suunnittelua käsiteltävän laajemmin myös tässä yhteydessä. Tilaajatkin tarvitsevat konkreettisia esimerkkejä ja hyväksi havaittujen toimintatapojen esittelyä. Suunnitteluvaihetta tulee taustoittaa vastaavasti kuin ohjetekstin muita osioita.

Helsingissä 29.8.2019

Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ry

Heini Korpelainen,
rakennussuunnittelutoimikunnan sihteeri

